

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande – Förslag på digitala lösningar för digitaliserad tillsynsvägledning (KN2025/02183).

Sammanfattning

Region Kronoberg har av Klimat- och näringsdepartementet beretts tillfälle att avge yttrande över ovanstående remiss.

Region Kronoberg är inte tillsynsmyndighet men bedriver miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken och står under kommunal tillsyn som anmälningsskyldig verksamhet. Regionen berörs därmed indirekt av de föreslagna förändringarna genom hur tillsynen kommer att utformas och genomföras i praktiken.

Region Kronoberg är i huvudsak positiv till förslagens inriktning och ser värdet av en mer enhetlig, effektiv och digitalt samordnad tillsyn. En likvärdig tillsyn kan bidra till ökad rättssäkerhet och tydligare förväntningar för verksamhetsutövare samt minska risken för olika tolkningar mellan tillsynsmyndigheter.

Synpunkter

Region Kronoberg vill samtidigt betona vikten av att verksamhetsutövarperspektivet tydligt beaktas i det fortsatta arbetet med författningsförslagen och deras genomförande. För stora offentliga verksamheter, såsom regioner, utgör miljöfarlig verksamhet ofta en del av samhällsviktiga funktioner, bland annat hälso- och sjukvård. Detta ställer särskilda krav på att tillsyn, uppgiftsinhämtning och digitala lösningar är ändamålsenliga, proportionerliga och praktiskt genomförbara.

Digitalisering och administrativ belastning

Region Kronoberg vill särskilt framhålla att digitalisering och ökad datainsamling inte bör leda till en ökad eller felriktad administrativ belastning för verksamhetsutövare. Erfarenheter visar att även indirekta krav, såsom detaljerad uppgiftsinhämtning, standardiserade rapporteringsformat eller otydliga begrepp i föreskrifter och vägledning, i praktiken kan innebära betydande arbetsinsatser för verksamheter som inte är tillsynsmyndigheter.

Det är därför viktigt att de föreslagna författningsändringarna:

- tydligt avgränsar vilka aktörer som omfattas av uppgiftsskyldigheter,

- säkerställer att krav på informationslämnande är nödvändiga i förhållande till sitt syfte, och
- utformas så att uppgifter så långt möjligt kan lämnas på samlad nivå, utan krav på detaljerad uppdelning som saknar mervärde för tillsynen.

Erfarenheter från tidigare digital reglering

Region Kronoberg vill i detta sammanhang särskilt lyfta erfarenheterna från införandet av kraven på digital rapportering av farligt avfall till Naturvårdsverkets avfallsregister.

Den regleringen fick i praktiken betydande konsekvenser för regionerna, trots att syftet var att förbättra spårbarhet och uppföljning. Utformningen av regelverket, tillsammans med krav på detaljerad rapportering per geografisk plats och flera roller, medförde en avsevärd administrativ belastning inom hälso- och sjukvårdsverksamheten. Detta innebar i många fall att uppgifter behövde hanteras av vårdpersonal, trots att avfallshantering endast utgör en mycket begränsad del av deras ordinarie arbetsuppgifter.

Region Kronoberg ser en risk för att liknande problem kan uppstå även vid genomförandet av de nu föreslagna författningsändringarna, om inte verksamhetsutövarnas förutsättningar och interna processer beaktas i tillräcklig utsträckning. Detta gäller särskilt om nya eller utökade uppgiftskrav införs genom föreskrifter eller vägledning utan tillräcklig konsekvensanalys för stora och komplexa offentliga verksamheter.

Sammanfattande bedömning

Sammanfattningsvis är Region Kronoberg positiv till förslagets övergripande inriktning och syfte. Regionen vill dock betona vikten av att genomförandet av författningsförslagen präglas av proportionalitet, tydliga avgränsningar och ett konsekvent verksamhetsutövarperspektiv, samt att tidigare erfarenheter av digital reglering tas tillvara för att undvika onödig administrativ belastning inom samhällsviktiga verksamheter.

Barnrättsperspektiv

Prövning av barnets bästa ej aktuellt då beslutet inte påtagligt och direkt rör barn eller barn som närstående.